

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sermones de Sa[n]ctis Hyemales, Estiuales, De
festiuitatibus Jesu christi, Beate virginis et alior[um]
Sanctor[um] ... Venera[n]di patris, fratris Nicolai deniise
Ordinis Minor[um] de obseruantia ...**

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Tertia est [con]sideratio ordinatio[n]is.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30625

Ber. de aduentu dñi in carnē

scilicet ad cogitandum huius seculi vanitate: labi: pfecte per gloriam: min⁹ aut pfecte per gratiam et adhuc imperfectius p solaz fidem: Non solum autem est caput ipso q̄ ad animam sed etiā quantū ad corpus qđ dicit mē brum. *Ubi. i. L. vi.* Nescitis q̄ corpora vestra mēbra sunt christi. *Ubi. i. dīc glo.* Christus caput est non solū anima: sed et corporeum q̄ in gloriosa resurrectione suā pfectionē habebunt. q̄ sic dicit phil. *iij.* Reformat corpus humilitatis nř configuratio corpori claritatis sue. *O infelix mundanus* condidio. *Volunt hoies potius fieri mēbra diaboli q̄ christi.* *Illum sequuntur: a christo fugiunt/ virtutes spernunt/ amplectuntur via et de futuro nihil pmeditantur.* *O beata gens: pples beatas cui⁹ plus iest dñs est et caput.* *O cōmiserabilis societas cui⁹ diabolus p̄est non in ordine sed in errore/ non in gaudio sed in merore/ non in bono sed in omni malo.* *Studeamus igit fieri mēbra christi et quantū poterim⁹ et consolari. i. L. xv.* *Prim⁹ caput de terra terrenus secund⁹ de celo celestis r̄t.* *Igit sic potest in imaginē terreni: potest et in imagine celestis.* Item non solū est chris caput bōsim iustorum sed etiā angelorum oīm. *Unde Eph. i. Constituit eū sec chris deus pāc ad dexterā suā in celestib⁹ supra oīm p̄ncipatum et p̄tatem et virtutem et dñationem et oīm nō nominat.* *Vnde solū in h̄ secundū sed etiā in futuro.* *Et L. iij. de chris dīc: qui est caput oīs principatus et potestatis.* *Et iā etiā Mat. iiiij. legit et accesserunt angeli et ministrabant ei.* *Et Eph. j. Propositus restaurare omnia p̄ peccatum destruita: angelos et homines.* *Vnde angelis ab eo accipiunt illustrationē veritatis et honorē ac dulcedinem iocunditatis.* *Ideo de eo dicit Petrus. i. Pet. i. In quem desiderant angelis p̄spicere.*

Tertia est consideratio oīdñi secundū dñi considerandū et incarnacionis opus ordinatū est ad satisfaciendum p̄ humano genere in q̄ marie apparet chris benignitas. *Leo papa ser. de na. dñi.* *Sic cipit p̄tute infirmitas: a maiestate mortalitas ut qđ nřis remedij argueretur.* *Atq̄ idem dei et hominū mediator et mortis posset ex uno et resurgere ex alio r̄t.* *In pfecto maxime apparet sua benignitas. q̄*

De venientis benignitate Fo. x

Aram naturam assumptivit in ea morte acer
bissima sustinens satisfaceret propter peccata
ni generis. Circa quod declarande sunt tres
conclusiones.

Prima de iurisitatis.

Seconda possibilioris.

Tertia copiositatis.

Prima igitur est conclusio congruitatis sex
et magis congruum fuit humanum genus re
parari per viam satisfactionis quam per alium mo
dum. Nam sic dicit beatus Bonaventura. Dis
c. In hoc magis seruat ordo iusticie. Nam
quod vnuerso vie domini misericordia et veritas: ideo
in reparatione generis humani que est ex
cellentissima viarum dei congruum est ut ful
currat iusticia cum misericordia. Ps. Misericor
dia et veritas obuiauerunt sibi. Et ideo de
cens fuit ut deus ab homine satisfactionem
exigeret per iniuriam sibi factam. Et si homo non
posset tunc divina misericordia subueniret dan
do ei mediatores qui per eum satisfaceret. Non quod
debet poterit hoc quod inde gerat sed ut nos redu
cat ad ordinationem debitam. In quo etiam
plus non astringit ad laudem et reuerentiam
dei in se quod vngeneris suu dedit nobis regale
poterit quod si per ipsum satisfactione diffunditur
per omnes mortales miseri: horum est ei iam nos de
que nulla creatura potuit per hominem sacrificare
creatura quicquid potest deo deber. Ite non
habet unde possit per alio satisfacere maxime
tali satisfactione et qualis erat necessaria pro
tota natura humana. Ita non poterat homo
perfecte reparari nisi restituere ad dignitatem
quam illa quam habiturus erat anno prematur. Sed
si per angelum aut aliam creaturam reparatio
reflexion posset restituiri ad illam dignitatem
quam si non peccasset esset equalis angelis
dei in celis. Et idem nobis promittit post
reparationem et resurrectionem. Luce. xx. et
Bar. xxii. Erunt sicut angeli dei in celo.

Si autem reparare per angelum: angelus per
consequens esset hominis dominus quod ut dicit
Anselmus. Quaecumque alia persona hominem a mor
te redimeret eius seruus idem homo recte in
dicaretur. Et si instetur quod ab homine non
plus debet deus exigere quam possit cum punit
or sit ad miserendum quam ad puniendum. Re
spondet Thomas in qua parte. q. i. q. aliqua
satisfactione potest dici sufficiens dupliciter.
Uno modo perfecte quia est condigna pro

quandam adequatione ad recompensatio
nem culpe commisso. Tunc puri hominis sa
tisfactionis sufficiens est non potuit quia na
sura era per peccatum corrupta. Alio mo
do potest dici satisfactionis sufficiens imper
fecte scilicet secundum acceptationem eius quae
ea contentus quod non sit condigna. Et
sic satisfactionis puri hominis est sufficiens.
Et quia imperfectus presupponit aliquod
perfectum a quo sustentetur. Inde est quod oportet
puri hominis satisfactionis efficaciam habere
a satisfactione christi. Quod autem christus con
digne satisfactione potuerit declarari. Ans. sic
enim ut dicit satisfactionis deus qui potest homo
mo qui debet ubi mens humana curiosus
inquisitionibus dimisissis satisfactioni christi
gratias agat. Ipse enim ut dicitur. Jo. x. 35. est propitiatio pro peccatis nostris: non
nostris tantum sed etiam pro totius mundi.

Tertia est conclusio copiositatis. Sicut
enim dicit Paulus. Propterea apud eum redem
ptio quantum ad sufficientiam quippe meri
tum christi se extendit ad omnes homines salva
vandos. sed quantum ad efficaciam soluzio
ne extendit ad eos qui ipi christo incorporan
tur per fidem et charitatem. Non dormiant
igit mortales miseri: hora est ei iam nos de
finitio tempore. Currant omnes festinanter ad
christum. Ipse enim omnibus sanctorum sanguinis
creatura quicquid potest deo deber. Ite non
habet unde possit per alio satisfacere maxime
tali satisfactione et qualis erat necessaria pro
tota natura humana. Ita non poterat homo
perfecte reparari nisi restituere ad dignitatem
quam illa quam habiturus erat anno prematur. Sed
si per angelum aut aliam creaturam reparatio
reflexion posset restituiri ad illam dignitatem
quam si non peccasset esset equalis angelis
dei in celis. Et idem nobis promittit post
reparationem et resurrectionem. Luce. xx. et
Bar. xxii. Erunt sicut angeli dei in celo.

Si autem reparare per angelum: angelus per
consequens esset hominis dominus quod ut dicit
Anselmus. Quaecumque alia persona hominem a mor
te redimeret eius seruus idem homo recte in
dicaretur. Et si instetur quod ab homine non
plus debet deus exigere quam possit cum punit
or sit ad miserendum quam ad puniendum. Re
spondet Thomas in qua parte. q. i. q. aliqua
satisfactione potest dici sufficiens dupliciter.
Uno modo perfecte quia est condigna pro

Decimus de aduentus oportunitate.
Certio est consideranda aduentus domini operis
tunitas. Ubi considerandum est quod oportet
tunc tempore venire. ubi sunt tria principalia de
bet. Hoc est iudeos ipsi iam venisse. clarifica
tio. Secunda ronabiliter aliquando distulisse.
Tertio non usque ad mundi finem expet
eretur debuisse.

Primo declarandum est
contra iudeos ipsum iam venisse quod ma
xime declarari potest tripliciter.

BB 2